แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

The guidelines of educational institutions in the New Normal according to the principle of power 4 under the Office of Non-Formal and Informal Education, BuriramProvince

เดชา แก้วนาพันธ์[๑]

Decha Kaewnaphan

ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา

Master of Education (Buddhist Educational Administration

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ ๑) เพื่อศึกษาสภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ๒) เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ๓) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยระเบียบวิจัย แบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหาร และครู จำนวน ๒๑๐ คน และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๑๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง โดยใช้สถิติวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

---

[๑] ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Email. decha@buriram.nfe.go.th

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีระดับการปฏิบัติมาที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กรเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางในการบริหารงาน และด้านที่มีการปฏิบัติน้อยที่สุด ได้แก่ ผู้บริหารมีการนำนวัตกรรมและข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจ

๒. วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจนหมั่นวิเคราะห์แนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้น มีความเป็นกันเอง ปรับปรุงนโยบายการบริหารอยู่เสมอ ควรเป็นผู้นำทางเทคโนโลยีด้วยการศึกษาเรียนรู้การใช้ เทคโนโลยีที่ถูกต้อง หมั่นฝึกฝนอบรมการใช้จนชำนาญ

๓. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีให้เกิดขึ้นภายในองค์กรและระบบโครงสร้างการทำงานชัดเจน สร้างวิสัยทัศน์ให้บุคลากรภายในองค์กรมีความกระตือรือร้น รู้จักสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ศึกษาและแก้ปัญหาร่วมกับผู้อื่น เรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้ทันต่อยุคสมัยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จัดให้มีการส่งเสริม พัฒนาครูให้ผลิตสื่อใหม่อยู่เสมอ

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ หลักอิทธิบาท ๔

Abstract

This research Objectives: 1) to study the state of leadership in the new way of life era; of school administrators under the Office of Non-Formal Education and Informal Education, Buriram Province. 2) to study methods for developing leadership in the new way of life. According to the principle of power 4 of school administrators Under the Office of the Promotion of Non-formal Education and Informal Education, Buriram Province3) To propose guidelines for developing leadership in the new way of life. According to the principle of power 4 of school administrators Under the Office of the Promotion of Non-formal Education and Informal Education, Buriram Province by research method combination method The sample consisted of 210 administrators and teachers. The research tools were questionnaires

and semi-structured interviews. The statistics were used to analyze mean and standard deviation. and content analysis.

The results showed that

1. Leadership in the New Way of Life Era of school administrators under the Office of the Promotion of Non-Formal and Informal Education Buriram Province Overall, it was at a high level. The aspect with the highest level of practice was the executives who analyzed their strengths. Weaknesses of the organization as information to determine the direction in the management. And the aspect that has the least practice is that executives use innovation and information from information technology to help decision-making.

2. Methods for developing leadership in a new way of life According to the principle of power 4 of school administrators Under the Office of Non-Formal Education and Informal Education in Buriram Province, educational institute administrators should set clear policies and operational goals, constantly analyzing trends in technological advancement that will occur. friendly Always improve the management policy. Should be a technology leader by learning to use right technology Keep practicing and training to use until proficient.

3. Guidelines for the development of leadership in the new way of life According to the principle of power 4 of school administrators Under the Office of the Promotion of Non-formal Education and Informal Education, Buriram Province Create a good corporate culture within the organization and a clear working structure. create a vision for personnel within the organization to be enthusiastic Know how to create a good atmosphere at work Study and solve problems together with others. learn and adapt in order to keep up with the times that are changing rapidly provide promotion Always develop teachers to produce new media.

Keywords: Leadership in the New Way of Life Era, Iddhipada 4 Principle

๑. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของคนในชาติ ประเทศชาติจะพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าได้คนในชาติต้องได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เมื่อคนในชาติมีคุณภาพการศึกษาที่ดีกล่าวคือ มีความรู้ความสามารถ คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น อันจะเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ดังนั้น การศึกษาเปรียบเหมือนกุญแจที่จะไขเข้าไปสู่ประตูแห่งความสำเร็จในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและการปกครอง โลกปัจจุบันเป็นยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาหรือยุคโลกาภิวัตน์ ซึ่งเรียกว่า “ยุคไร้พรมแดนและยุคแห่งข้องมูลข่าวสาร” การแข่งขันกันในสังคมโลกจะทำให้ทุกสังคมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและเทคโนโลยี การศึกษาเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมโลกและในสังคมไทยอย่างยั่งยืน การศึกษาจึงมีบทบาทและมีความสำคัญอย่างยิ่งและการศึกษาที่ดีจะต้องจัดให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศเพราะการศึกษาเป็นรากฐานอันสำคัญในการสร้างความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดชีวิตตั้งแต่การวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพขีดความสามารถด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งจะเป็นพลังสร้างสรรค์การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน โดยมุ่งให้บุคคลพัฒนาตนเองทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่ ด้านปัญญาด้านจิตใจด้านร่างกายและด้านสังคมให้มีความสมดุลและกลมกลืนปัจจุบันระบบการจัดการศึกษาของรัฐเปิดโอกาสให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยอาศัยรูปแบบต่างๆ ทั้งการศึกษาที่จัดตามแนวระบบโรงเรียน คือ ระดับก่อนประถมศึกษาระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาระดับอุดมศึกษา การศึกษาที่จัดนอกระบบโรงเรียนและการศึกษาที่เกิดจากกระบวนการเรียนรู้ในวิถีชีวิต (อาณันย์ มุทะธากุล, (๒๕๔๕); ๑.

ในสถานการณปัจจุบัน การระบาดทั่วไปของไวรัสโคโรนา พ.ศ. ๒๕๖๒-๒๕๖๔ เป็นการระบาดทั่วโลกที่กำลังดำเนินไปของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) โดยมีสาเหตุมาจากไวรัสโคโรนาสายพันธุใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยพบครั้งแรกในนครอูฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเปย์ ประเทศจีน องค์การอนามัยโลกได้ประกาศให้การระบาดนี้เป็นภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขระหว่างประเทศ ในวันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ และประกาศให้เป็นโรคระบาดทั่วไป ในวันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ การระบาดทั่วครั้งนี้ยังก่อให้เกิดอุบัติการณ์ ประกอบด้วย ความไมมั่นคงทางสังคม และเศรษฐกิจ รวมไปถึงการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สิ่งที่เรากำลังเผชิญกันอยู่ในทุกวันนี้เป็นสถานการณที่เรียกได้ว่าเข้าขั้นวิกฤตและเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศอย่างที่ไมเคยปรากฏมาก่อน สิ่งเหล่านี้เป็นสัญญาณที่ทำให้เราต้องตั้งรับปรับตัวหาวิธีที่จะรับมือกับสถานการณต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งไมเพียงแต่ประเทศไทยเท่านั้นที่ประสบปัญหาดังกล่าวดูเหมือนว่าทั่วโลกก็กำลังประสบชะตากรรมเดียวกันเพียงแต่อาจจะมากน้อยต่างกันจากผลกระทบจากสถานการณ์การแพรระบาดของโรคโควิด๑๙ (COVID19) ได้ สร้างผลกระทบต่อด้านเศรษฐกิจ สังคม

อย่างเป็นวงกว้างไปทั่วทั้งโลก ทางด้านเศรษฐกิจนั้นจาก เหตุการณ์ล็อคดาวน์ (Lockdown) ในหลายที่ทำให้หลายหน่วยงานตั้งแต่ SME จนไปถึงองค์กร มหาชนเกิดการสูญเสียรายได้ เกิดการลดค่าจ้างและสวัสดิการบางแห่งเกิดการปลดพนักงาน หรือ แม้กระทั้งปิดตัวลง ระบบเศรษฐกิจหดตัว ส่วนทางด้านสังคมนั้นทำให้รูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้คนจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงไป รูปแบบการดำเนินชีวิตแบบใหม่เหล่านี้เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้คนและ สังคมสามารถดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างใกล้เคียงกับสถานการณ์ปกติก่อนโรคโควิดแพร่ระบาดมากที่สุด จึงได้เกิดคำศัพท์ใหม่ขึ้นที่เรียกว่า วิถีชีวิตแบบใหม่ หรือ New Normal “New Normal” ในบริบทสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส โควิด๑๙ ในช่วง ปลาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔นั้นอธิบายได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรงจน แพร่กระจายไปในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ผู้คนเจ็บป่วยและล้มตายจำนวนมาก จนกลายเป็นความ สูญเสียอย่างใหญ่หลวงอีกครั้งหนึ่งของมนุษยชาติ มนุษย์จึงจำเป็นต้องป้องกันตนเองเพื่อให้มีชีวิต รอดด้วยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการดำรงชีวิตที่ผิดไปจากวิถีเดิม ๆ โดยมีการปรับหาวิถีการ ดำรงชีวิตแบบใหม่เพื่อให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อควบคู่ไปกับความพยายามรักษาและฟื้นฟูศักยภาพ ทางเศรษฐกิจและธุรกิจ นำไปสู่การสรรค์สร้าง สิงประดิษฐ์ใหม่ ๆ เทคโนโลยีใหม่ ๆ มีการปรับ แนวคิดวิสัยทัศน์ วิธีการจัดการ ตลอดจนพฤติกรรมที่เคยทำมาเป็นกิจวัตร ความคุ้นเคยอันเป็นปกติ มาแต่เดิมในหลายมิติ ทั้งในด้านอาหาร การแต่งกาย การรักษาสุขอนามัยการศึกษาเล่าเรียน การ สื่อสารการทำธุรกิจ ฯลฯ ซึ่งสิงใหม่เหล่านี้ได้กลายเป็นความปกติใหม่ จนในที่สุดเมื่อเวลาผ่านไปก็ทำให้เกิดความคุ้นชินกจะกลายเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตปกติของคนในสังคม อีกหนึ่งสถาบันทางสังคมที่ได้รับผลกระทบจากเรื่องดังกล่าวก็คือ สถาบันการศึกษา สถาบันการศึกษาเป็นอีกหนึ่งในหลายๆ ที่ที่ต้องถูกสั่งปิดสถานที่ สั่งห้ามไม่ให้มีการจัดเรียนการสอนแบบเดิม คือการที่คุณครูและอาจารย์ สอนนักเรียนและนักศึกษาในห้องเรียน ดังนั้นการจปรับตัว แบบใหม่ที่เกิดขึ้นในสถาบันการศึกษาจึงเป็นการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ (สุวิมล มธุร , (๒๕๖๔); ๓๓-๔๒)

ผู้บริหารจึงต้องมีการบริหารจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับความปกติใหม่โดยมีแนวทางในการบริหารได้แก่ การเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ด้านอุปกรณ์และเทคโนโลยี การออกแบบหลักสูตรโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน การบริหารจัดการโรงเรียนและครูให้ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ มีการหารือและวางแผนร่วมกันของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกภาคส่วน ตั้งแต่ผู้กำหนดนโยบาย ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางศึกษา ผู้ประกอบการในภาคธุรกิจและภาคประชาสังคม พ่อแม่ผู้ปกครอง รวมถึงการเตรียมความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจของครูและนักเรียน Duangchurn, P. (2020); 4 (3), 783-795.) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจรับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาตลอดชีวิตให้แก่ปวงชน เสริมสร้างบรรยากาศให้แก่สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ขจัดปัญหาการขาดโอกาส และความไม่เสมอภาค

ทางการศึกษา สร้างความเข้มแข็งและมาตรฐานทางวิชาการโดยเสนอทางเลือกในการเรียนรู้ไว้หลากหลาย สนองความต้องการของบุคคลและชุมชน เนื่องจากได้พิจารณาเห็นว่าการศึกษาเป็นรากฐานที่สำคัญที่สุด ที่จะช่วยพัฒนาคนทั้งทางร่างกาย จิตใจและสติปัญญา เพื่อเป็นพื้นฐานในการสร้างครอบครัว ชุมชน และสังคม ลำพังเฉพาะสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยคงไม่สามารถจัดบริการการศึกษาได้อย่างกว้างขวางทั่วถึงทุกพื้นที่ จึงมีนโยบายกระจายการบริหารการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้เข้าถึงประชาชนมากที่สุด ได้จัดตั้งศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอขึ้นทั่วประเทศ ให้เป็นศูนย์รับผิดชอบการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยทุกกิจกรรมแทนสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัด (ราชกิจจานุเบกษา, (๒๕๕๑); เล่ม ๑๒๕, ตอนที่ ๔๑ ก, ๖) ในปัจจุบัน มีความสำคัญซึ่งเป็นกระบวนการที่ทำให้มนุษย์สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนให้สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถเกื้อหนุนการพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม ซึ่งปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน จึงได้ส่งเสริมให้ ประชาชนมีการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาจะต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทขององค์กรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและปรับองค์กรให้สามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล พรนพ พุกกะพันธ์ (พรนพ พุกกะพันธุ์, (๒๕๔๔); ๖๐.) ได้กล่าวว่า ในการเป็นนักบริการไม่ว่าระดับใดก็ตามต้องตระหนักถึงหลักประการหนึ่งว่าลักษณะของผู้นำที่แท้จริงจะต้องเป็นคนที่มีความคิดกว้างไกล มีวิสัยทัศน์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความกล้า มีพลัง ก่อให้เกิดแรงศรัทธา ดึงดูดให้มีผู้ร่วมงานด้วย มีวินัยในตนเอง เป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง มีอุปนิสัยปรับปรุงงานเป็นนิตย์อย่างเป็นระบบและมีคุณธรรม จะต้องใช้ภาวะผู้นำในการโน้มน้าว กระตุ้น ให้ผู้ใต้บังคับบัญชาปฏิบัติหน้าที่ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องมีความสามารถทั้งทางด้านศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงาน สุภัสสร รองแหยม (สุภัสสร รองแหยม, (๒๕๕๒) (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ลพบุรี; ๒๙) กล่าวว่า การที่ผู้บริหารจะแสดงพฤติกรรมให้เป็นที่ยอมรับแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา สามารถโน้มน้าวจิตใจผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข และเพื่อสร้างบรรยากาศที่ดีในองค์การได้นั้น จะต้องมีหลักหรือแนวทางในการบริหารงานเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ภัทรภร หมื่นมะเริง (ภัทรภร หมื่นมะเริง, (๒๕๕๓); ๒๑) กล่าวว่า ผู้นำ คือ บุคคลผู้ได้รับการแต่งตั้งขึ้น หรือได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าผู้ตัดสินใจ เป็นผู้ที่จะมาประสานช่วยให้คนทั้งหลายรวมกันเป็นบุคคลใดบุคคลหนึ่งในกลุ่มคนหลายคนที่มีอำนาจมีอิทธิพลหรือความสามารถในการจูงใจคนให้ปฏิบัติตามความคิดเห็นความต้องการหรือคำสั่งก่อให้เกิดการกระทำกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลงให้มีความกระตือรือร้นให้ได้ผลงานที่ดีทำให้องค์การประสบความสำเร็จ

จากเหตุผลที่กล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา การบริหารจะมีประสิทธิภาพได้นั้นต้องมีองค์ประกอบหลายด้านในการเอื้อต่อการบริหาร ผู้บริหารที่ดีควรมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้ใต้บังคับบัญชา องค์ประกอบที่ศึกษาเหล่านี้ล้วนเป็นประโยชน์ต่อการบริหารพัฒนาองค์กรให้ดำเนินไปสู่จุดหมายทั้งสิ้น และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษาอันจะส่งผลต่อการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะการยอมรับนับถือความศรัทธาจากเพื่อนร่วมงาน จากผู้ใต้บังคับบัญชานับว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะขับเคลื่อนองค์กรไปในทิศทางที่ดีและมีประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี ตลอดจนใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเอง ซึ่งจะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงาน ในการปฏิบัติงานในองค์กรต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

๒. เพื่อศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

๓. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

๓. รูปแบบการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑. ประชากรที่ใช้ในศึกษาข้อมูล ด้วยแบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์คือ บุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ มี ๒ กลุ่ม คือ ๑) ผู้บริหาร ๒) ครู จำนวน ๖๒๓ คน

๒. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ มี ๒ กลุ่ม คือ ๑) ผู้บริหาร ๒) ครู จำนวน ๒๑๐ คน

๒.๑ ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยการเปิดตารางขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครซี่ และมอร์แกน ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ดังตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำแหน่ง	ประชากร (รูป/คน)	กลุ่มตัวอย่าง (รูป/คน)
	บุคคลากร	บุคลากร
๑. ผู้บริหาร	๒๓	๑๐
๒. ครู	๖๐๐	๒๐๐
รวมจำนวน รูป/คน	๖๒๓	๒๑๐

เครื่องมือที่ใช้การวิจัย

๑. ศึกษาหลักการเกี่ยวกับ ภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ๒. กำหนดกรอบแนวคิด ในการสร้างเครื่องมือวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือวิจัย โดยขอคำปรึกษาจากกรรมการอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือ ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย และนำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขต่อไป

๕.ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างเป้าหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากผู้บริหาร ครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

๒. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยพร้อมกับแบบสอบถามเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยด้วยตนเอง

๓. ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองและได้รับความช่วยเหลือจากผู้บริหารและครูช่วยในการเก็บรวบรวมแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

๑. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความถูกต้องของการตอบแบบสอบถามแล้วนำมาคัดเลือกฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการบันทึกคะแนนแต่ละข้อของแต่ละคนลงในแบบลงรหัส (Coding Form)

๒. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓. สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล

๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

๔.๑ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของนักเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จำนวน ๒๑๐ คน ประกอบด้วย เพศ อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน มีผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๔.๑ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	๗๓	๓๙.๔
หญิง	๑๓๗	๖๐.๖
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ ผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๑๐ คน เป็นเพศชาย จำนวน ๗๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๔ เป็นเพศหญิงจำนวน ๑๓๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๖

ตารางที่ ๔.๒ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ตามอายุ

ตามอายุ	จำนวน	ร้อยละ
๒๔-๓๕ ปี	๘๗	๔๑.๕
๓๖-๔๕ ปี	๘๐	๓๙.๓
๔๖-๕๕ ปี	๓๔	๑๖.๐
มากกว่า ๕๕ ปี	๙	๓.๒
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๒ ผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๑๐ คน มีอายุ ๒๔-๓๕ ปี จำนวน ๘๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕ มีอายุ ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๘๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๓ มีอายุ ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐ มีอายุ มากกว่า ๕๕ ปี จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒

ตารางที่ ๔.๓ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ตามประสบการณ์ในการทำงาน

ตามประสบการณ์ในการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
๑-๕ ปี	๕๔	๒๕.๕
๖-๑๐ ปี	๕๔	๒๕.๕
๑๑-๑๕ ปี	๕๔	๒๕.๕
มากกว่า ๑๕ ปี	๔๘	๒๓.๕
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ ผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๑๐ คน มีประสบการณ์ในการทำงาน ๑-๕ ปี จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ มีประสบการณ์ในการทำงาน ๖-๑๐ ปี จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ มีประสบการณ์ในการทำงาน ๑๑-๑๕ ปี จำนวน ๕๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๕ มีประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า ๑๕ ปีจำนวน ๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๕

ตารางที่ ๔.๔ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ตามระดับการศึกษา

ตามระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๗	๓.๒
ปริญญาตรี	๑๗๒	๘๑.๙
ปริญญาโท	๓๑	๑๔.๙
ปริญญาเอก	๐	๐.๐๐
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ ผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๑๐ คน ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๒ ปริญญาตรี จำนวน ๑๗๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๙ ปริญญาโท จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๙ ปริญญาเอก จำนวน ๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๐

ตารางที่ ๔.๕ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ตามตำแหน่งงาน

ตามตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้บริหาร	๑๐	๕.๓
ครู	๒๐๐	๙๔.๗
รวม	๒๑๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๓ ผู้บริหารและครูสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๒๑๐ คน เป็นผู้บริหาร จำนวน ๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๓ ครู จำนวน ๒๐๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๗

๔.๒ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อสภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม

สภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม		n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑.	ผู้บริหารมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กรเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางในการบริหารงาน	๔.๓๒	๐.๘๖	มาก	๑
๒.	ผู้บริหารสร้างมุมมองใหม่โดยใช้ทักษะการคิดสร้างสรรค์มีการวางแผนการทำงานที่เป็นขั้นเป็นตอน	๔.๓๐	๐.๗๕	มาก	๒

สภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม (ต่อ)		n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๓.	ผู้บริหารประเมินผลและรายงานผลการปฏิบัติงานและนำผลการประเมินมาใช้พัฒนาหรือปรับปรุงงาน	๔.๑๔	๐.๗๗	มาก	๑๓
๔.	ผู้บริหารมีความรู้ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์มีการปฏิบัติงานผ่านระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ	๔.๒๓	๐.๘๓	มาก	๖
๕.	ผู้บริหารมีการนำนวัตกรรมและข้อมูลจากเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยในการตัดสินใจ	๔.๑๓	๐.๘๒	มาก	๑๔
๖.	ผู้บริหารมีการสงเสริมให้ใช้คอมพิวเตอร์มาช่วยสอนในการ จัดการเรียนการสอน	๔.๒๑	๐.๗๗	มาก	๑๑

๗.	ผู้บริหารมีการสร้างบรรยากาศในการทำงานเป็นทีม เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานแสดงความคิดเห็น	๔.๒๐	๐.๗๓	มาก	๑๒
๘.	ผู้บริหารแก้ไขปัญหาโดยไมอคติ ยึดหลักการประนีประนอม	๔.๒๒	๐.๗๕	มาก	๙
๙.	ผู้บริหารมีกระบวนการชักนำ จูงใจ โน้มน้าวใจ ให้บุคลากรในองค์กรให้ความร่วมมือในการทำงาน	๔.๒๕	๐.๗๗	มาก	๕
๑๐.	ผู้บริหารมีวิธีการกระตุ้นให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน	๔.๒๒	๐.๗๖	มาก	๘
๑๑.	ผู้บริหารมีการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล	๔.๓๐	๐.๗๒	มาก	๓
๑๒.	ผู้บริหารมีการมอบรางวัลและเป็นกำลงใจแก่ผู้ที่ปฏิบัติงานสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้	๔.๒๗	๐.๗๙	มาก	๔
๑๓.	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ทุกคนได้ร่วมทำงาน ร่วมคิดร่วมตัดสินใจ	๔.๒๗	๐.๗๙	มาก	๔
๑๔.	ผู้บริหารส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน	๔.๒๓	๐.๗๘	มาก	๗
๑๕.	ผู้บริหารสร้างความสัมพันธ์อันดีให้เกิดขึ้นในองค์กร	๔.๒๑	๐.๘๓	มาก	๑๐
	โดยภาพรวม	๔.๒๔	๐.๕๗	มาก	

จากตารางที่ ๔.๖ ผู้บริหารและครู มีความคิดเห็นต่อ สภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๔ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๗

๔.๓ การศึกษาวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์โดยภาพรวม		n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑.	ด้านกลยุทธ์ในการทำงาน	๔.๒๘	๐.๖๐	มาก	๑
๒.	ด้านการมีวิสัยทัศน์	๔.๒๐	๐.๖๔	มาก	๕
๓.	ด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์	๔.๒๖	๐.๖๖	มาก	๓
๔.	ด้านความสัมพันธ์กับงาน	๔.๒๒	๐.๖๕	มาก	๔
๕.	ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	๔.๒๗	๐.๖๑	มาก	๒
	โดยภาพรวม	๔.๒๕	๐.๕๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๗ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๕ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๕๖

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกลยุทธ์ในการทำงาน

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์		n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
ด้านกลยุทธ์ในการทำงาน		$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑.	ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นที่จะเรียนรู้ในเรื่องต่าง ๆ เป็นอย่างดี	๔.๔๕	๐.๗๖	มาก	๑
๒.	ผู้บริหารหมั่นพัฒนาความรู้ และความสามารถของตนเองอยู่เสมอ	๔.๒๗	๐.๗๕	มาก	๓

๓.	ผู้บริหารมีความรักและเอาใจใส่ในการทำงานของตนอย่างเต็มความสามารถ	๔.๒๒	๐.๗๔	มาก	๔
๔.	ผู้บริหารไม่เลือกทำงาน หรือละเลยการทำงานในด้านใดด้านหนึ่ง	๔.๑๘	๐.๘๓	มาก	๕
๕.	ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการงานของตนด้วยความเข้าใจเป็นอย่างดี	๔.๑๖	๐.๘๔	มาก	๖
๖.	ผู้บริหารสามารถพิจารณาแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานได้เป็นอย่างดี	๔.๑๒	๐.๘๗	มาก	๗
๗.	ผู้บริหารปฏิบัติตัวเป็นแบบอย่างที่ดีในการแก้ไขปัญหาการปฏิบัติงาน	๔.๒๗	๐.๗๗	มาก	๒
	โดยภาพรวม	๔.๒๘	๐.๖๐	มาก	

จากตารางที่ ๔.๘ ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นต่อ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านกลยุทธ์ในการทำงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๘ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๐

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีวิสัยทัศน์

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์	n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
ด้านการมีวิสัยทัศน์	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑. ผู้บริหาร มุ่งมั่นในจัดหาทรัพยากร เพื่อสนับสนุนการนำไปใช้ในการผสมผสานวิสัยทัศน์ เทคโนโลยีและแผนกลยุทธ์	๔.๑๖	๐.๘๑	มาก	๕

๒.	ผู้บริหารปรับประยุกต์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารลงในแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์	๔.๑๗	๐.๗๙	มาก	๔
๓.	ผู้บริหารให้การสนับสนุนการปฏิบัติด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน	๔.๒๑	๐.๘๖	มาก	๒
๔.	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่น ร่วมกันสร้างวิสัยทัศน์ด้านการใช้ทรัพยากรในยุคดิจิทัล	๔.๒๖	๐.๗๔	มาก	๑
๕.	ผู้บริหารมีมุ่งมั่นในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน	๔.๑๓	๐.๘๗	มาก	๗
๖.	ผู้บริหารมีการคิด วางแผน และกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ	๔.๑๕	๐.๘๓	มาก	๖
๗.	ผู้บริหารมีการสร้างความเชื่อมั่น แรงบันดาลใจ และความท้าทายในการทำงานให้แก่บุคลากร	๔.๒๐	๐.๗๖	มาก	๓
	โดยภาพรวม	๔.๒๐	๐.๖๔	มาก	

จากตารางที่ ๔.๙ ผู้บริหารและครูมีความคิกเห็นต่อ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีวิสัยทัศน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๐ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๔

ตารางที่ ๔.๑๐ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์	n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน			
	ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
ด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑. ผู้บริหารให้ความสนใจ เอาใจใส่ ในสิ่งที่ผู้ตามหรือบุคลากรนำเสนอเป็นอันดับแรก	๔.๒๒	๐.๘๐	มาก	๔
๒. ผู้บริหารให้ความร่วมมือกับคณะครูและนักเรียนในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียนด้วยความเต็มใจ	๔.๒๑	๐.๘๑	มาก	๕
๓. ผู้บริหารมีการพบปะ ทักทายพูดคุย ยิ้มแย้มแจ่มใสกับนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน	๔.๒๖	๐.๘๐	มาก	๓
๔. ผู้บริหารสามารถนำความรู้มาปรับใช้กับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี	๔.๒๗	๐.๗๙	มาก	๒
๕. ผู้บริหารมีความรอบคอบ คิดอย่างมีเหตุผลเสมอ รู้จักผ่อนหนักเป็นเบา	๔.๑๙	๐.๘๓	มาก	๖
๖. ผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในทางที่ดีและถูกต้อง	๔.๑๘	๐.๘๔	มาก	๗
๗. ผู้บริหารมุ่งมั่นในการทำงานไม่เอาเปรียบเพื่อนร่วมงานในสถานศึกษา	๔.๓๓	๐.๗๖	มาก	๑
โดยภาพรวม	๔.๒๖	๐.๖๖	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผู้บริหารและครูมีความคิกเห็นต่อ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๖ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๖

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความสัมพันธ์กับงาน

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์	n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน			
	ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
ด้านความสัมพันธ์กับงาน	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑. ผู้บริหารมีความเข้าใจในหลักการบริหารงานอย่างถูกต้อง	๔.๒๖	๐.๗๗	มาก	๑
๒. ผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานในสถานศึกษาชัดเจน	๔.๑๔	๐.๘๙	มาก	๗
๓. ผู้บริหารมีการมอบหมายหน้าที่บุคลากรในสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถแต่ละบุคคล	๔.๑๐	๐.๘๗	มาก	๖
๔. ผู้บริหารมีการสร้างระบบการประเมินผลงานที่เปิดเผยและโปร่งใส ตรวจสอบได้	๔.๒๑	๐.๘๒	มาก	๓
๕. ผู้บริหารมีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับเพื่อนร่วมงานอยู่เสมอ	๔.๒๔	๐.๗๙	มาก	๒
๖. ผู้บริหารมีการสร้างแรงจูงใจในการทำงานให้กับเพื่อนร่วมงานให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้	๔.๒๐	๐.๗๗	มาก	๔
๗. ผู้บริหารมีการวิเคราะห์ปัญหา และหาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น	๔.๑๘	๐.๘๓	มาก	๕
โดยภาพรวม	๔.๒๒	๐.๖๕	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผู้บริหารและครูมีความคิกเห็นต่อ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม

อัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความสัมพันธ์กับงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๕

ตารางที่ ๔.๑๒ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูที่มีต่อวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์		n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน			
		ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
	ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๑.	ผู้บริหารมีพึงพอใจนำเทคโนโลยีมาช่วยในการทำงานภายในสถานศึกษา	๔.๒๔	๐.๘๐	มาก	๕
๒.	ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นในการนำวิธีการ เทคนิค แนวคิด มาใช้ในการบริหารสถานศึกษา	๔.๒๕	๐.๘๐	มาก	๔
๓.	ผู้บริหารมีการพิจารณาในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือทางเทคโนโลยี นวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้	๔.๓๑	๐.๗๐	มาก	๑
๔.	ผู้บริหารมีการส่งเสริม พัฒนาครูให้ผลิตสื่อการสอนโดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี	๔.๒๑	๐.๘๓	มาก	๗
๕.	ผู้บริหารหมั่นพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ	๔.๒๓	๐.๘๑	มาก	๖
๖.	ผู้บริหารมีการสนับสนุนให้ครูได้รับการอบรม พัฒนาความรู้ เกี่ยวกับเทคโนโลยีอย่างสม่ำเสมอ	๔.๒๙	๐.๗๖	มาก	๒

วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์		n=กลุ่มตัวอย่าง ๒๑๐ คน			
		ระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู			
	ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม	$\overline{X}$	S.D.	แปลผล	อันดับ
๗.	ผู้บริหารเอาใจใส่ในการจัดหาอุปกรณ์และเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา	๔.๒๖	๐.๘๑	มาก	๓
	โดยภาพรวม	๔.๒๗	๐.๖๑	มาก	

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผู้บริหารและครูมีความคิกเห็นต่อ วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๗ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ ๐.๖๑

๕. องค์ความรู้จากการวิจัย

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาจากการสอบถามผู้บริหารและครู จำนวน ๒๑๐ คน และสัมภาษณ์ผู้บริหาร ครู สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๑๐ คน วิเคราะห์จากแนวคิด ทฤษฎีและผลการสัมภาษณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิสามารถสรุปผลเป็นองค์ความรู้ได้ ดังภาพที่ ๔.๑

ภาพที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

๖. อภิปรายผลการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาสภาพภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

ภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ ผู้บริหารมีการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนขององค์กรเพื่อเป็นข้อมูลในการกำหนดทิศทางในการบริหารงาน ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารได้มีการวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสถานศึกษา เพื่อให้รู้ถึงจุดบกพร่อง และ

จะได้นำมาปรับเพื่อแก้ปัญหาหรือจุดบกพร่องที่เกิดขึ้น และพัฒนาจุดที่เป็นจุดแข็งของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น แล้วนำผลที่ได้มาวางแผนและจัดทำนโยบายในการดำเนินการบริหารสถานศึกษาและวางแผนในการทำงานของบุคลากรในสถานศึกษาต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กุลจิรา รักษนคร** ได้ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑” จากการศึกษาพบว่า คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑ ที่ตอบสนองต่อการแข่งขัน และ ทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลกมีองค์ประกอบหลัก ดังนี้ ๑). การเป็นผู้นำที่พึงประสงค์ ๔ ตัวบ่งชี้ ๒). การมีวิสัยทัศน์ ๓ ตัวบ่งชี้ ๓). มนุษยสัมพันธ์ ๔ ตัวบ่งชี้ ๕). ความสัมพันธ์กับงาน ๔ ตัวบ่งชี้ และ ๕). ความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ๕ ตัวบ่งชี้ (กุลจิรา รักษนคร, (๒๕๖๓)

๒. เพื่อพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์

๑. ด้านกลยุทธ์ในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจน ควรมีการคิดพิจารณาแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคในการทำงานได้เป็นอย่างดี และผู้บริหารต้องสามารถบริหารจัดการงานของตนด้วยความเข้าใจเป็นอย่างดี

๒. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี วิเคราะห์แนวโน้มความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับการนำมาใช้บริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารควรมีความมุ่งมั่นในการสร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน และควรมีการคิด วางแผน และกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ

๓. ด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารควรมีเป็นกันเองหรือความเป็นคนอารมณ์ดี ไม่ถือตัว เรียบง่าย และควรมีการควบคุมสภาวะอารมณ์ ของตนเองเพื่อไม่ให้เกิดความตึงเครียด ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างราบรื่น และมีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในทางที่ดีและถูกต้อง

๔. ด้านความสัมพันธ์กับงาน ผู้บริหารควรศึกษาด้านนโยบายที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ มีการกำหนดนโยบาย การวางแผนงานในสถานศึกษาชัดเจน ใช้การวิเคราะห์ที่มาของปัญหาความขัดแย้งเพื่อหาทางออกร่วมกันกับบุคลากรในองค์กร

๕. ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ผู้บริหารควรมีแนวคิดที่นอกกรอบและสร้างสรรค์ เพื่อรองรับกับระบบ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย มีการส่งเสริม พัฒนาครูให้ผลิตสื่อการสอนโดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี หมั่นพัฒนานวัตกรรมในสถานศึกษาให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ

จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า การพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดบุรีรัมย์ นั้น ผู้บริหารต้องเริ่มจากการพัฒนาที่ตนเองก่อนแล้วจึงนำไปขยายผลในสถานศึกษา เมื่อมีการพัฒนา

ที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาขึ้นในตัวของผู้บริหารสถานศึกษา ก็จะส่งผลให้สถานศึกษาเกิดการพัฒนาไปด้วย พร้อมทั้งขยายผลไปถึง บุคลากรภายในสถานศึกษา และชุมชนใกล้เคียงสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ศรัญญา โนนคู่เขตโขง** ได้ศึกษาเรื่อง “คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี” จากการศึกษาพบว่า ๑. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ๒. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานีพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ๓. ผลการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีความคิดคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา ว่าควรมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีเหตุผล ใจกว้าง วางตนเป็นกลาง มีมนุษย์สัมพันธ์ดี รับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน เสียสละมีความรับผิดชอบ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ตน กล้าตัดสินใจและสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้า สามารถวางแผนการท างานอย่างเป็นระบบ มีความรู้ด้านกฎ ระเบียบ วินัยและข้อปฏิบัติขององค์กรสามารถเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ส่งเสริมให้บุคลากรทุกส่วนมีส่วนร่วมในการวางแผนและตัดสินใจในการปฏิบัติงาน สร้างความสามัคคีมีความคิดสร้างสรรค์ บริหารเวลาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากรในหน่วยงาน สามารถบริหารความขัดแย้งของบุคลากรในหน่วยงาน และให้สิทธิเท่าเทียมกัน (ศรัญญา โนนคู่เขตโขง, ๒๕๖๒); บทคัดย่อ.)

๓. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนมัธยมวัดใหม่กรงทอง ในพระราชูปถัมภ์ฯ

๑. ด้านกลยุทธ์ในการทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรวางแผนในการดำเนินงาน และกำหนดนโยบายพร้อมทั้งเป้าหมายในการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นระบบระเบียบ สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีให้เกิดขึ้นภายในองค์กรและระบบโครงสร้างการทำงานชัดเจน เพื่อให้บุคลากรทุกคนมีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเองและความรับผิดชอบต่อองค์กรมีการกำหนดภาระความรับผิดชอบและผลที่ตามมาจากการตัดสินใจให้ชัดเจนเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๒. ด้านการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรหมั่นวิเคราะห์แนวโน้มและผลของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อนำมาใช้บริหาร จัดการศึกษาเพื่อใช้ในการกำหนดวิสัยทัศน์ พร้อมทั้งจัดทำแผนกลยุทธ์ที่มีการ

เชื่อมโยงเทคโนโลยีกับการบริหารสถานศึกษาพร้อมทั้งปรับเปลี่ยนและแสดงวิสัยทัศน์การบริหารสถานศึกษาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ อีกทั้งควรพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะด้านการใช้เทคโนโลยี เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตต่อไป

๓. ด้านการมีมนุษย์สัมพันธ์ ผู้บริหารต้องรู้จักสร้างบรรยากาศที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างผู้บริหารและเพื่อนร่วมงาน เพื่อทำให้บรรยากาศในการทำงานขององค์การ ราบรื่นและเกิดความสบายใจมากขึ้นและเหมาะแก่การทำงานร่วมกัน มีการควบคุมสภาวะอารมณ์ไม่ให้เกิดความตรึงเครียดขึ้นภายในองค์กร เพื่อให้การทำงานร่วมกันเป็นไปอย่างราบรื่น และควรทำตัวให้เป็นกันเอง เป็นคนอารมณ์ดี ไม่ถือตัว เรียบง่าย สามารถปรับตัวให้เข้ากับคนในองค์กรได้ทุกคน มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในทางที่ดีและถูกต้องแก่คนในองค์กรได้

๔. ด้านความสัมพันธ์กับงาน ผู้บริหารควรศึกษาในด้านนโยบายต่าง ๆ ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพแล้วนำมาปรับประยุกต์ใช้กับการบริหารสถานศึกษาของตน และหมั่นวิเคราะห์ที่มาของปัญหาความขัดแย้ง แล้วจึงปรับแก้ให้เกิดความสบายใจกับทุกฝ่าย และเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ พร้อมทั้งศึกษาวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ร่วมกันกับบุคลากรภายในองค์กรเพื่อหาทางออกและแนวทางการแก้ปัญหาร่วมกัน

๕. ด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ผู้บริหารควรมีแนวคิดที่นอกกรอบและสร้างสรรค์สิ่งใหม่อยู่เสมอ เพื่อให้รองรับกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ ที่ทันสมัย มีการปรับตัวที่ดี ไม่ยึดติดกับแนวคิด หรือความคิดเดิม ๆ ควรเรียนรู้และปรับตัวเพื่อให้ทันต่อยุคสมัยที่เกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ควรเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี ด้วยการศึกษาเรียนรู้การใช้ เทคโนโลยีที่ถูกต้อง หมั่นฝึกฝนอบรมการใช้จนชำนาญ

๖. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายในการนำหลักการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่มาใช้ให้มากยิ่งขึ้น

๒. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่

๓. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาภาวะผู้นำในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. ควรออกแบบนโยบายให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และบูรณาการกับหลักสูตรท้องถิ่นให้มาก

๒. ควรมีการคิด วางแผน และกำหนดเป้าหมายในการทำงานที่ชัดเจนและเป็นระบบ

๓. ควรปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ให้คำแนะนำและคำปรึกษาในทางที่ดีและถูกต้องคิดอย่างมีเหตุผลเสมอ รู้จักผ่อนหนักเป็นเบา

๔. ควรมีการมอบหมายหน้าที่บุคลากรในสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถแต่ละบุคคล

๕. ควรมีการส่งเสริม พัฒนาครูให้ผลิตสื่อการสอนโดยการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๑. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างจากสำนักงานการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยในจังหวัดอื่นร่วมด้วย

๒. ควรศึกษาหลักธรรมอื่นๆ ในการประยุกต์ใช้ในพัฒนาภาวะผู้นำยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ในด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนเพิ่มขึ้น มีตัวแปรอิสระที่มีความหลากหลายมากขึ้น

๗. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

(๑) หนังสือ

ราชกิจจานุเบกษา. (๒๕๕๑). **พระราชบัญญัติส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พ.ศ. ๒๕๕๑**. เล่ม ๑๒๕. ตอนที่ ๔๑ ก.

สุวิมล มธุรส. (๒๕๖๔). **การจัดการศึกษาในระบบออนไลน์ ในยุค** NEW NORMAL COVID-19”. วารสารรัชต์ภาคย์.

กุลจิรา รักษนคร. (๒๕๖๓๗). **คุณลักษณะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ ๒๑**. บทความวิชาการ. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

(๒) วิทยานิพนธ์

ศรัญญา โนนคู่เขตโขง. (๒๕๖๒). **คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัย ราชภัฏอุบลราชธานี.

สุภัสสร รองแหยม. (๒๕๕๒). **พฤติกรรมผู้นำในการครองตน ครองคน และครองงาน ของผู้บริหารสถานศึกษาตาม ทรรศนะของผู้บริหาร ครูและผู้ปกครอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. ลพบุรี.

อาณัน์ มุทะธากุล. (๒๕๔๕). **การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนเจริญศึกษา อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส**. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. (บัณฑิตวิทยาลัย:มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.